

'Een eigen voordeur wil iedereen. Mensen met een psychotische aandoening dan toch ook?' In de rubriek 'Wonen moet zo!' belicht YN elke keer een initiatief op het gebied van wonen. Lees meer op 'Ypsilon Expertisecentrum Wonen', waar Ypsilon informatie verzamelt en familieleden ondersteunt.

→ www.ypsilon.org/wonen

DE BATJAN - AMSTERDAM

Een veilige plek

Niet alle Ypsilonleden zullen De Batjan, vanwege het gezamenlijk gebruik van sanitair, woonkamer en keuken, een ideale woonvorm vinden. De bewoners zijn echter tevreden met hun voordeur-sleutel, ze voelen zich veilig.

De Batjan ('klein' in het Indonesisch) is een woonvoorziening van HVO-Querido in Amsterdam en bestaat dertien jaar. Grietje Santing (oud-voorzitter van Ypsilon en Ypsilon Amsterdam), Kees Zwarthoed en Hylke van Zwol realiseerden de woon-

vorm samen met de gemeente, GGZ en HVO Querido. Santing laat mij de stapels correspondentie van toen zien, die getuigen van bloed, zweet en tranen. 'Onze mensen moeten veilig wonen', staat boven een brief aan de wethouder. 'We wilden een woonvorm met 24-uurs begeleiding. Het was dringend nodig en is dat nog!'

Binnen en buiten

De patiënten lijden aan chronische psychose. Zesentwintig wonen er in het gebouw en zeven 'buiten', dichtbij, om de hoek. Ik loop het gebouw bijna voorbij, zoek naar een bord. Dat is er niet, De Batjan is volledig geïntegreerd in een woonblok. Binnen ontmoet ik Charlotte Wilson en Chris de Ridder, allebei hulpverlener en zorgcoördinator. Wilson: 'De bewoners (tussen de 30 en 70 jaar) hebben veel meegemaakt. We werken met zeventien begeleiders, de schoonmaak gebeurt op een vaste dag met een hulp. In huis bieden we dagactiviteiten aan, maar bewoners gaan ook naar externe dagbesteding.' De Batjan heeft een samenwerkingsverband met GGZ-klinieken.

In De Batjan wonen 33 patiënten

Krachten

'We gaan elk jaar met een paar bewoners een weekje op vakantie, naar Turkije of Spanje. Dan dromen we op een terrasje ver weg van Nederland dat we volgend jaar wel naar Las Vegas, Suriname of Japan willen. Zoveel enthousiasme, daar word ik blij van', vertelt Wilson.

De medewerkers van De Batjan zijn geschoold volgens de (uit Amerika afkomstige) methode 'krachtgericht werken': werken aan perspectief voor daklozen, hun talenten ontwikkelen, krachten zien en gebruik maken van hulpbronnen. Wat zijn de talenten van iemand, waar was iemand vroeger goed in? Dat proberen we hier weer op te pakken. Voor De Ridder was het krachtgericht werken wennen: 'Ik leer nog steeds. We proberen de bewoners te prikkelen.'

Familie

Bewoner Floyd Wisman vindt het prima dat zijn zus met Ypsilon praat: 'Er kan niet genoeg bekendheid aan De Batjan worden gegeven'. Saskia Wisman is blij met De Batjan. 'Floyd is er in goede handen', vertelt ze, 'hij krijgt van kundige, toegewijde en bevlogen mensen de zorg die hij nodig heeft.' Lang geleden wilde Floyd onderwaterarcheoloog worden, maar hij werd tijdens

het afstuderen ziek. Na de dood van zijn moeder begonnen de psychoses. 'Ik zat met mijn man in het buitenland, we hoorden alsmaar niets van Floyd. Toen we terugkwamen bleek het goed mis. Hij dronk, was dakloos, is na een zelfmoordpoging opgenomen.' De bezoeken in de gesloten kliniek vielen Saskia zwaar. 'Het was verschrikkelijk, zijn opsluiting raakte mij diep.'

Saskia is altijd betrokken gebleven, maar voelde zich vaak machteloos, kwaad en verdrietig. De Ridder: 'We proberen contact met de familie van onze bewoners te houden of te krijgen, maar dat is niet altijd makkelijk. We organiseren elk jaar een tuinfeest of barbecue en proberen de contacten te onderhouden. Maar soms wil of kan de familie het niet opbrengen of wil een bewoner echt geen contact. Dat moeten we respecteren.'

Tachtig baantjes

Floyd komt net terug van zwemmen. 'We gaan met een groepje vanuit De Batjan, het busje haalt en brengt ons. Mijn conditie gaat vooruit, ik zit al op tachtig baantjes van tien meter. Maar het gaat ook beter omdat ik niet meer drink. Ik heb vreselijke tijden meegemaakt, mezelf verdoofd met whisky, jenever en bier. Ik schrok toen bleek dat mijn geheugen

en coördinatie achteruit gaan, men dacht zelfs aan beginnende Korsakov. Ik ben meteen gestopt.' Vroeger speelde Floyd in een bandje, maar tegenwoordig schaakt hij tegen de computer. 'Met een bord en houten stukken vind ik eigenlijk leuker.' Floyd leert veel in De Batjan. Hij doet trainingen, leert op een systematische manier vaardigheden, herkent de waarschuwingssignalen bij een opkomende psychose en weet meer over de blijvende symptomen. Ook leert hij om te gaan met vrije tijd. Floyd eet mee in De Batjan. Elke dag kookt een begeleider, samen met bewoners die vrijwillig meedoen. 'Alleen boodschappen doen en koken lukt mij niet.'

Voor ik vertrek maak ik nog kennis met Harrie. Harrie woont ook in De Batjan. Hij is van iedereen, alle bewoners zijn dol op de zwarte kater. Zo te zien is De Batjan ook voor Harrie een veilige plek.

Rita Loholter | yn@ypsilon.org

Informatie: www.hvoquerido.nl/batjan.html

Krachtgericht werken: www.movisie.nl > zoek: methodiek krachtgericht werken

Zorgwoningen in Heerhugowaard

Eind oktober is het hoogste punt bereikt van appartementencomplex 'De Linden' in Heerhugowaard. Dit complex wordt gerealiseerd door de Stichting 'n Eigen Huis. Op de onderste verdieping kunnen mensen met schizofrenie een van de zeven appartementen huren. Een ambulant team van GGZ Noord-Holland Noord levert de toekomstige bewoners zorg en begeleiding. Begin mei 2014 kunnen de eerste bewoners hun appartement betrekken.

Het bestuur van stichting 'n Eigen Huis stelt met GGZ Noord-Holland Noord een toelatingscommissie samen die zal beoordelen wie er in aanmerking komt voor het huren van een appartement.

Informatie: www.stichtingeneigenhuis.nl

